

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

**Теоретико-методичне забезпечення контролю якості
аудиту**

(назва навчальної дисципліни)

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальності 071 "Облік і оподаткування"**

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою контролю і аудиту протокол № 9а від 20.04.2016 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Підсумковий контроль успішності навчання здобувачів з дисципліни "Теоретико-методичне забезпечення контролю якості аудиту" та рівня сформованості у них компетентностей, які підтримуються даною навчальною дисципліною проводиться в формі семестрового диференційованого заліку відповідно до графіку навчального процесу спеціальності.

Семестровий залік – форма оцінки підсумкового засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід.

Завданням заліку є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу залік оцінює рівень засвоєння здобувачем компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

Семестровий залік охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування здобувачами компетентностей. Типовий приклад білету наведено у розділі "Завдання для підсумкового контролю успішності навчання".

Кожен білет складається з 3 завдань, які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки здобувача і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Білет включає 1 стереотипне, 1 діагностичне та 1 евристичне завдання, які оцінюються відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Під час семестрового контролю у формі диференційованого заліку підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни (максимум – 100 балів) визначається як сума балів за результати успішності здобувача при поточному контролі.

Здобувач отримує право на виконання завдань підсумкового контролю (допуск до заліку), якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі досягла 35 балів.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

2.1. Зразок екзаменаційного білета

Форма № Н-5.05

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Освітній рівень доктор філософії

Спеціальність Облік і оподаткування

(шифр і назва спеціальності)

Навчальна дисципліна «Теоретико-методичне забезпечення контролю якості аудиту»

БІЛЕТ № 1

Завдання 1. (стереотипне)

1. Середовище контролю якості аудиторських послуг, що створюється в аудиторській фірмі не включає:

- а) формалізовану організаційну структуру фірми;
- б) внутрішньофірмові професійні стандарти;
- в) стратегію розвитку фірми;
- г) посадові інструкції.

2. Початком діяльності аудиторської фірми є:

- а) дата реєстрації в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб;
- б) дата включення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів;
- в) дата, зазначена в статуті аудиторської фірми;
- г) дата реєстрації в Пенсійному фонді України.

3. Підставою для виключення аудиторської фірми з Реєстру ауди-торських фірм та аудиторів є:

- а) закінчення терміну чинності сертифіката аудитора – керівника аудиторської фірми;
- б) подання скарги клієнтом до АПУ;
- в) зазначення у звіті про надані послуги за минулий рік (форма № 1 – аудит)

недостовірної інформації;

- г) наявність податкової заборгованості.

4. Портфель замовлень на аудиторські послуги формується ауди-торською фірмою на основі:

- а) рішення Аудиторської палати України;
- б) договорів і статутних документів;
- в) договорів, а також замовлень, що надходять від підприємств і підприємців;
- г) домовленостей з іншими аудиторськими фірмами (аудиторами) відносно розподілу

ринку аудиторських послуг.

5. До програмного модулю постійного удосконалення професійних знань аудиторів включаються:

- а) програма за темою програмного модуля;

б) ситуаційні завдання з практики аудиту;
в) робочі програми, методичні розробки, посібники, рекомендації з вивчення окремих тем тощо;

г) комплект тестів.

6. Сертифікацію аудиторів в Україні здійснює:

- а) Міністерство фінансів України;
- б) Аудиторська палата України;
- в) ВГПО «Спілка аудиторів України»;
- г) Рахункова палата України.

7. Для забезпечення ефективності процедур наймання персоналу аудиторська фірма має:

- а) визначити якості, якими мають володіти кандидати;
- б) розробити процедури підвищення кваліфікації кандидатів;
- в) систематично проводити моніторинг ринку праці;
- г) одержати документи, що підтверджують кваліфікацію кандидатів.

8. До числа процедур з наймання персоналу аудиторська фірма може включити такі заходи:

- а) проведення професійних тренінгів для практикуючих аудиторів;
- б) планування потреб у персоналі усіх рівнів;
- в) визначення способів встановлення контакту з потенційними працівниками;
- г) залучення до участі в діяльності професійних організацій аудиторів.

9. При проведенні зовнішньої перевірки системи контролю якості аудиторських послуг контролер має право:

- а) відмовитися від здійснення перевірки, якщо керівництво суб'єкта аудиторської діяльності перешкоджає її проведенню;
- б) направляти з відома суб'єкта аудиторської діяльності, щодо якого здійснюється перевірка, запити до співвиконавців (субпідрядників) аудиторських послуг з питань, що стосуються предмета перевірки;
- в) скласти власне обґрунтоване неупереджене судження за результатами перевірки;
- г) документувати всі виявлені невідповідності системи контролю якості суб'єкта аудиторської діяльності;

10. Зовнішні перевірки системи контролю якості аудиторських послуг суб'єкта аудиторської діяльності здійснюються:

- а) лише у разі надходження до АПУ скарги від клієнта щодо неналежного виконання аудитором своїх обов'язків;
- б) на періодичній основі не рідше одного разу на п'ять років;
- в) за власною ініціативою суб'єкта аудиторської діяльності для подовження дії свідоцтва про включення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів;
- г) тільки за наслідками результатів моніторингу, який здійснюється комісіями АПУ.

Завдання 2. (діагностичне)

Сформулювати висновки керівників аудиторських фірм щодо ступеню забезпечення постійної придатності, адекватності та результативності системи контролю якості аудиту в кожній із зазначених аудиторських фірм, використовуючи. Розробити відповідні заходи

щодо актуалізації систем контролю якості аудиту для кожної аудиторської фірми.

Вихідні дані.

В результаті проведення внутрішнього моніторингу систем контролю якості аудиту аудиторських фірм ТОВ «ПРИВАТ АУДИТ», ПП «Право Аудит» та ПрАТ «Аудит Плюс» встановлено наявність в них груп документів, наведених в табл. 1.

Таблиця 1

Групи документів, наявні у системі контролю якості в аудиторських фірмах

ТОВ «ПРИВАТ АУДИТ»	ПП «Право Аудит»	ПрАТ «Аудит Плюс»
Документи з дотримання етичних вимог Документи, які підтверджують відповідність політики та процедур щодо людських ресурсів Документи щодо відповідності політики, застосовуваних процедур прийняттю завдання та продовженню співпраці з клієнтом	Документи по організації контролю якості суб'єкта аудиторської діяльності Документи з дотримання етичних вимог Документи, які підтверджують відповідність політики та процедур щодо людських ресурсів Документи щодо відповідності політики, застосовуваних процедур прийняттю завдання та продовженню співпраці з клієнтом Документи щодо політики та процедур виконання завдань з аудиту фінансової звітності	Документи по організації контролю якості суб'єкта аудиторської діяльності Документи з дотримання етичних вимог Документи, які підтверджують відповідність політики та процедур щодо людських ресурсів Документи щодо відповідності політики, застосовуваних процедур прийняттю завдання та продовженню співпраці з клієнтом Документи щодо політики та процедур виконання завдань з аудиту фінансової звітності Документи з моніторингу відповідності політики та процедур контролю якості

Завдання 3. (евристичне)

Визначити перелік процедур, методів та робочих документів для кожної стадії та етапу аудиторського процесу при аудиті:

1. необоротних активів (у тому числі нематеріальних активів, основних засобів, довгострокових фінансових інвестицій);
2. оборотних активів (у тому числі запасів, дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи; грошей та їх еквівалентів);
3. зареєстрованого капіталу;
4. поточних зобов'язань і забезпечення (у тому числі короткострокових кредитів банку, кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги; кредиторської

заборгованості за розрахунками з оплати праці; кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування).

Результати оформити у вигляді табл. 2:

Таблиця 2

Процедури, методи та робочі документи для кожної стадії та етапу аудиторського процесу при аудиті

Стадія аудиту	Етап аудиту	Процедура аудиту	Методи аудиту	Робочі документи аудитора

Затверджено на засіданні
кафедри контролю і аудиту ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
Протокол № ___ від "___" _____ 20___ р.

Зав. кафедри _____ Екзаменатор _____
(підпис) (підпис)

2.2. Перелік завдань для підсумкового контролю

Завдання 1. (стереотипне). Тести – для перевірки засвоєння теоретичних знань з контролю якості аудиту.

Завдання 2. (діагностичне). Виконується для перевірки засвоєння знань та набуття вмінь застосування вимог нормативно-правових актів для перевірки системи контролю якості.

Завдання 3. (евристичне). Виконується для перевірки набуття компетентностей щодо елементів системи контролю якості.

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Результат семестрового *заліку* оцінюється в балах і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Мінімально можлива кількість балів, які здобувач може отримати за результатами проведення підсумкового контролю – 25

Максимально можлива кількість балів, які здобувач може отримати за результатами проведення підсумкового контролю – 40.

Виконання кожного завдання підсумкового контролю успішності здобувача оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Підсумкова оцінка за *залік*) з навчальної дисципліни "Теоретико-методичне забезпечення контролю якості аудиту" розраховується за формулою:

$$S = Z1 + Z2 + Z3,$$

де S – підсумковий максимальний бал, який здобувач може отримати за успішне виконання усіх завдань підсумкового контролю (S=40);

Z1 – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання завдання 1 підсумкового контролю (Z1=10);

Z2 – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання завдання 2 підсумкового контролю (Z2=15);

Z3 – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання завдання 3 підсумкового контролю (Z3=15).

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час *заліку*), та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою.

Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна

1. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг : видання 2014 року. Частина 1 / пер. з англ. – К. : Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України, 2015. – 986 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://apu.com.ua/attachments/article/290/Audit_2015_1_all.pdf

2. Положення з національної практики контролю якості аудиторських послуг 1 "Організація аудиторськими фірмами та аудиторами системи контролю якості аудиторських послуг" : Рішення Аудиторської палати України від 27.09.2007 р. № 182/4 (зі змінами). [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.apu.com.ua/kontrol-yakosti>

3. Проскуріна Н. М. Процедурне забезпечення аудиту. Теорія та практика [Текст] : монографія / Нац. акад. стат., обліку та аудиту / Н. М. Проскуріна. – К. : Інформаційно-аналітичне агентство, 2011. – 737 с.

4.2. Додаткова

1. Бычкова С.М. Контроль качества аудита / С.М. Бычкова, Е.Ю. Итыглова. – М.: Эксмо, 2008. – 208 с. – (настольная книга специалиста)

2. Мултанівська Т. В. Аудит в схемах та таблицях [Текст] : навч. посіб. / Харківський національний економічний університет / Т. В. Мултанівська. – Х. : ІНЖЕК, 2011. – 394 с.

4.3. Ресурси Інтернет

1. Про аудиторську діяльність в Україні: Закон України від 14.09.2006 р. № 140–V) (зі змінами) [Електронний ресурс] – Режим доступу :

<http://www.rada.kiev.ua>.